

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 14.04.1966, sp. zn. Tzv 10/66, ECLI:CZ:NS:1966:TZV.10.1966.1

Číslo: 40/1966

Právní věta: Zákaz činnosti podle § 49 odst. 1 tr. zák. nelze vyslovit obecně jako zákaz velitelské funkce v ozbrojených silách.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 14.04.1966

Spisová značka: Tzv 10/66

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Zákaz činnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 49

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40/1966 sb. rozh.

Zákaz činnosti podle § 49 odst. 1 tr. zák. nelze vyslovit obecně jako zákaz velitelské funkce v ozbrojených silách.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze 14. dubna 1966 – [Tzv 10/66](#).)

Rozsudkem vojenského obvodního soudu ze dne 10. 9. 1965 sp. zn. 2 T 264/65 byl obviněný npor. z pov. A B uznán vinným trestnými činy neuposlechnutí rozkazu podle § 273 odst. 1 tr. zák. a vyhýbání se výkonu voj. služby podle § 280 odst. 1 tr. zák. a odsouzen podle § 280 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 1 a půl roku, přičemž výkon tohoto trestu mu byl podmíněně odložen podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák. na zkušební dobu 3 let. Zároveň mu byl uložen podle § 49 odst. 1 tr. zák. trest zákazu velitelské funkce v ozbrojených silách na dobu tří roků.

Ke stížnosti pro porušení zákona Nejvyšší soud zrušil rozsudek vojenského obvodového soudu ve výroku o trestu a rozhodl sám ve věci podle § 271 odst. 1 tr. ř.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 50 odst. 1 tr. zák. trest zákazu činnosti záleží v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání, nebo funkce, nebo takové

činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení. Není možno zakázat výkon jakékoli funkce, nýbrž jen té, která souvisí se spáchaným trestným činem (§ 49 odst. 1 tr. zák.) a podle své povahy může být předmětem zákazu činnosti. V souzeném případě jde o zákaz výkonu velitelské funkce (obviněný zastával funkci velitele čety), kterou nelze s ohledem na její zvláštní charakter zahrnovat mezi ostatní běžné druhy honorované činnosti v nomenklатурním funkčním zařazení. Soud prvního stupně přehlíží, že v podmínkách ozbrojených sil je výkon jakékoli funkce v širším smyslu zároveň i výkonem funkce velitelské a to s ohledem na to, že vojáci v činné službě jsou nositeli vojenských hodností, z nichž zejména u důstojníků vyplývají určitá velitelská oprávnění. V této souvislosti je nutno poukázat na některá ustanovení základních vojenských řádů, zejména předpisu Zákl - 1 - 1 (Řád vnitřní služby ozbrojených sil ČSSR).

Podle čl. 10 citovaného předpisu jsou důstojníci v činné službě podle své hodnosti nadřizenými všem poddůstojníkům a vojinům. Z toho vyplývají pro ně oprávnění vydávat podřízeným rozkazy nezávisle na svém funkčním zařazení (viz čl. 8 téhož předpisu a čl. 6 předpisu Zákl - 1 - 3 - Kázeňský řád ozbrojených sil ČSSR), a další funkční velitelská oprávnění. Tak např. čl. 12 předpisu Zákl - 1 - 1 stanoví, že mají-li konat společnou službu vojáci navzájem sobě nepodřízení a nestanoví-li velitel jejich vzájemný poměr, stává se velitelem ten, kdo má vyšší funkci a při stejných funkcích ten, kdo má vyšší hodnost (viz též čl. 45 předpisu Zákl - 1 - 3). Konečně z vojenské hodnosti vyplývá i řada dalších velitelských funkčních oprávnění při výkonu kázeňské pravomoci podle čl. 5, 7, 9, 25, 50, 91 předpisu Zákl 1 - 3.

Z uvedeného je patrné, že zejména u důstojníků z vojenské hodnosti vyplývají velmi široká oprávnění. Uložením trestu zákazu výkonu velitelské funkce by zároveň byla nositeli vojenské hodnosti upírána práva, která z jeho hodnosti vyplývají a kterých, pokud mu vojenská hodnost nebyla odebrána, jej nelze zbavit. Zmíněným trestem totiž soud jiným způsobem vyslovuje trest ztráty vojenské hodnosti podle § 47 odst. 2 tr. zák., který je možno uložit pouze vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody.

Všechny tyto skutečnosti odůvodňují závěr, že trest zákazu činnosti obecně, jako zákaz velitelské funkce nelze ve smyslu § 49 odst. 1 tr. zák. vyslovit. Tím ovšem není řečeno, že by trest zákazu činnosti u vojenských osob, které jsou nositeli vojenské hodnosti, nepřicházel vůbec v úvahu. Při ukládání tohoto trestu vojenským funkcionářům, kteří se dopustili trestné činnosti v souvislosti s výkonem své funkce, je však třeba zásadně respektovat požadavek, aby zákaz činnosti byl přesně specifikován, a to v užším vztahu k zastávané funkci (např. zákaz výkonu funkce v oboru hospodaření s finančními prostředky apod.). Z rozhodnutí soudu totiž musí být zřejmé, že zákaz výkonu funkce se nedotýká i velitelských oprávnění, která vyplývají přímo z vojenské hodnosti nebo jsou s ní s ohledem na zastávanou odbornou funkci spojená.